

Eğlence ve hususî istihlâk vergisi hakkında kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilân : 24/II/1926 - Sayı : 306)

No.
787

BİRİNCİ MADDE — Birahane, meyhane, kahvehane, lokanta, bar, büfe, pastacı, dondurmacı, çaycı, muhallebici, tatlıcı, börekçi gibi içinde istihlâk edilecek mekûlât ve meşrubat satan müesseseler ile otellerde müşteriden müesseseye ait olarak alınan mebalîğ üzerinden ve dühuliye ile girilmesi mutata olan tiyatro, sinema, konser, dans, spor mahalleri, bahçe, deniz hamamı gibi yerlerde alınan dühuliyelerden işbu kanuna tevfikân eğlence ve hususî istihlâk vergisi alınır.

İKİNCİ MADDE — Resmî devair ve saire dahilindeki tabildotlar ile hususî lokantalarda yenilen ve umumî lokantalarda yenmeyip harice götürülen ve aile mutfaqları tarafından tevzi olunan yemekler bedeli bu vergiye tâbi değildir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Eğlence ve hususî istihlâk vergisi vilâyet ve kaza merkezlerle iskele ve şimendifer mevkiî olan mahallerde ve vapurlarla tirenlerde ca-ridir.

DÖRDÜNCÜ MADDE —

A - Oteller fevkalâde, birinci, ikinci, üçüncü olmak üzere dört sınıf;

B - İçinde müskirat satılan lokantalar fevkalâde, birinci, ikinci olmak üzere üç sınıf;

C - İçinde müskirat satılmayan lokantalar ikinci ve üçüncü olmak üzere iki sınıf;

D - Birahaneler, meyhaneler ve umumiyetle derunlarında istihlâk edilecek meşrubatı küuliye satan müesseseler birinci, ikinci, üçüncü olmak üzere üç sınıf;

H - Kahvehane, çaycı, pastacı, börekçi, tatlıcı ve saire gibi içinde istihlâk edilecek mekûlât satan müesseseler ikinci ve üçüncü olmak üzere iki sınıf ad ve itibar edilirler.

BEŞİNCİ MADDE — Dühuliye ile girilen mahaller umumiyetle birinci sınıftan madut olup bu gibi mahallerde bilet istimali mecburidir. Yalnız amatörlere mahsus olan spor ve konserler üçüncü sınıf addolunur.

ALTINCI MADDE — Dördüncü maddede zikredilen tasnif muamelesi maliye dâirelerince tertip edilecek cetvel ve verilecek izahat üzerine mal memurlarının huzurile belediye meclisleri veya emanet encümenleri tarafından yapılır. Ancak hini tasnifte vergi ile alâkadâr her sınıf mükellefinden davet edilecek bir mümessilin dahi mütaleası alınır. İşbu tasnif üç sene için muteber olup tahavvülât ve tadilâtı cedide zuhurunda daha evvel de tağil edilebilir. Belediye meclisleri veya emanet encümenleri tasnif muamelesini nisan nihayetine kadar ikmal etmeğe mecburdur. Tasnif cetvelleri maliye tahakkuk dairelerine talik ve vesaiti münasebe ile neşir ve ilân olunur.

YEDİNCİ MADDE — Vergiye tâbi olupta tasnif cetveline ithal edilmemiş olanlar veya cetvellerin talikından sonra yeniden müessese açanlar veyahut sınıfında tebeddül vuku bulanlar on gün zarfında maliye dairelerine şifâhen veya tahriren müracaatla altıncı madde mucibince sınıflarını tayin ettirmek mecburiyetindedirler. Müracaatın vukuunu mübeyyin mal memurları ashabı müracaata bir vesika verirler. Sınıflarını tayin ettirmeksizin icrayi sanat edenler on yedinci madde mu-

cibince iki kat vergiye tâbi tutulurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — Belediye meclislerinin kararına, cetvellerin talikı tarihinden itibaren on beş gün zarfında vergi idarelerine verilecek bir istida ile itiraz edilebilir. Mal idareleri dahi aynı hakkı itirazı haizdir. Ancak bu takdirde keyfiyet mükellefe de bildirilir. İtirazatın tetkiki meclisi idareye aittir. Meclisi idare on beş gün zarfında tahkikat icra ettirerek kararını verir ve bu karar vergi idarelerince mükellefe tebliğ olunur. Meclisi idarenin kararı katidir.

DOKUZUNCU MADDE — İşbu verginin nisbeti fevkalâde müessesat için müesseseye ait olarak müşteriden alınan mebalîğ üzerinden % 30, birinci sınıf müessesatta % 20, ikinci sınıf müessesatta % 15 üçüncü sınıf müessesatta % 10 dur. On paradan dun küsurat on paraya iblâğ olunur. Belediye ve darülâceze resim ve hisseleri dahi maliye dairelerince cibayet olunarak her ay nihayetinde belediye ve darülâceze verilir.

ONUNCU MADDE — Eğlence ve hususî istihlâk vergisini tediye ile mükellef olan müessesat (umumhaneler hariç) bir umumî satış defteri tutmak ve bilcümle satışlarını bu deftere günü gününe ve türkçe olarak kaydetmek mecburiyetindedirler. Bu defterin her sayıfası kâtibi adilce veya maliye dairelerince mühürlenir. Bir müessese cindeki defterin dolduğunu ispat etmedikçe ikinci bir defter mühürlettiremez. Maamafih muamelâtının vüsat ve tenevvüü itibarile müteaddit defter tutmak isteyen müessesat için keyfiyet maliye dairelerince tesbit edilerek birden ziyade defter dahi tasdik olunabilir. Maliye dairelerince tasdik olunan defterlerden bir gûna harç ve resim ve saire alınmaz.

Satış defterleri her an maliye memur ve müfettişlerinin tetkikatına tâbi olup müessese sahipleri, bu defterin kuyudatı ticariyeleri ve evrakı müsbitelerile mutabakatinden mesuldürler.

Satış defterleri taallûk ettiği senenin hitamından itibaren üç sene müddetle muhafaza olunmak mecburidir. Bir seneye ait olan vergi hakkında o senei maliyenin inkızasından itibaren üç sene zarfında takibatta bulunulabilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Eğlence ve hususî istihlâk vergisi pul ilsakı suretile tediye olunur. Bu vergi için kullanılacak pullar biri müşteriye verilmek, diğeri müessesede kalarak deftere ilsak olunmak üzere iki parçaya kabili tefrik bir surette ihzar edilip mal sandıklarında, tahsil şubelerinde daima satışa amade bulundurulacağı gibi bilûmum pul bayilerine ve kavanini mahsusa ile kendilerine bayilik hakkı verilenlere de sattırılır.

ON İKİNCİ MADDE — Fevkalâde, birinci ve ikinci sınıfa dahil müessesattan alınacak mebalîğ için müşterilere, balâsında müessesenin isim ve damgasını muhtevi hesap (sarfiyat veya ücret) puslası verilmek mecburidir. Bu puslalar koçanlı ve müteselsil numara takip eden bir defter halinde tutulup müşteriden alınacak mebalîğ buraya mürekkep veya sabit kurşun kalemile türkçe olarak tesbit edildikten sonra vergi pulunun müşteriye ait parçası pusla üzerine ve müesseseye kalacak parçası koçan kısmına ilsak ve iptal olunur. Pulun bedeli müşteriye aittir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Tiyatro, sinema ve sair dühuliye biletleri ile girilen yerlerde biletler müteselsil numara takip eden defter halinde olmak ve müessesenin ismi ve pul bedeli de dahil olduğu halde fiatını muhtevi bulunmak ve pulları on ikinci maddede tayin edilen şekilde ilsak ve iptal olunmak lâzımdır. Bu müesseseler dahilinde vaki olacak bilcümle istihlâkât ta ayrıca balâdaki on ikinci madde mucibince vergiye tâbidir.

ONDÖRDÜNCÜ MADDE — Üçüncü sınıfa dahil olan müesseseler ayrıca koçanlı hesap (sarfiyat veya ücret) puslası istimal etmek mecburiyetinde olmayıp

satışlarını günlük olarak deftere kayıt ve satış yekûnuna göre vergi pullarının müessesede kalan parçalarını deftere ilsak ve iptal ederler. Bu sınıf müesseseler her satışta pulun müşteriye ait parçasını kendilerine itaya mecburdurlar.

ON BEŞİNCİ MADDE — İşbu vergi umumhanelerden işgal ettikleri binanın icarei hakikiye seneviyesinin yüzde yetmiş beşi olarak her sene tahsil olunur. Umumhane sahipleri icare miktarını musaddak kontratolarla ispat etmek mecburiyetindedirler. Ancak bu icare miktarı tahriri müsakkafat icra edilmiş olan yerlerde iradı gayrisafinin yedi mislinden ve elyevm tahriri icra edilmekte olup hali hazır icareleri üzere iradı gayrisafi takdir edilen yerlerde bir mislinden dîn olmaz. Olduğu takdirde bu hadlere iblâğ olunur.

ON ALTINCI MADDE — Defter tutmayan veya tuttuğu defter musaddak olmayanlar ve kanunun tarifi dairesinde hesap puslası ve duhuliyeye biletleri istimal etmeyenler emsali müessesata kıyasen vergiye tâbi tutulup vergi kendilerinden üç, tekerrürü halinde beş kat olarak alınır. Bu gibiler kendilerine ihbarname tebliğinden itibaren bir hafta zarfında mahallî belediye meclisine müracaatla defterlerinin veya hesap puslası ve duhuliyeye biletlerinin vücudunu ispat ve mukayesenin tarzına itiraz edebilirler. Defter tutulmadığı veya gayri musaddak olduğu ve hesap puslası ve duhuliyeye biletleri istimal edilmediği sabit olduğu takdirde belediye meclisi ancak mukayesenin muvafık olup olmadığı hakkında itayî hükmedip bunu muvafık bulmayacak olursa medarı kıyasolmak üzere diğer bir emsal iraesile iktifa eder. Belediye Meclisinin kararı katidir. İtiraz, tayin edilen verginin tahsilini tehir edemeyip muamelâtı itiraziyenin neticesinde fazla alınmış olan kısım iade veya noksan alınmış olan kısım ikmalettirilir.

ON YEDİNCİ MADDE — On altıncı maddede münderiğ ahval hariç olmak üzere işbu kanunun ahkâmı sairesine muhalif harekât vukuu takdirinde, vergi ziyayı yoksa mütecasirlerden birinci defasında maktuan yirmi, ikinci defasında elli lira cezayı naktî ahiz ve satış ve muamelâtının bazısını deftere kaydetmemek veya noksan kaydetmek gibi bir hal ile vergiziyayı olduğu da tebeyyün ettiği takdirde maktu cezayı naktiden başka tahakkuk eden vergi noksanı iki kat olarak istifa olunur. Mükellef bu baptaki ihbarnameler üzerinden tavan tediyatta bulunmayacak olursa sulh mahkemesine ve olmayan yerlerde mahkemei asliyeye müracaat ve bu surette cezaya yüzde beş zam ilâve edilir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — İşbu kanunun suveri tatbikiyesi bir talimatname ile tayin olunur.

ON DOKUZUNCU MADDE — İşbu kanun 1926 senesi mayısı iptidasından muteberdir.

YIRMİNCİ MADDE — İşbu kanunun ahkâmını icraya Adliye, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

13 şubat 1926

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	4 - II - 1926 tarih ve 1/742 No. lı tezkere ile
<i>Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müsr Cumhuriyet Riyasetinden mevrit ezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 - II - 1926 ve 1/146
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfaları</i>	:	Cilt Sayfa
	:	19 71,78
	:	21 258,283
	:	22 156,183:187,188,191:192,196,206:207
<i>İşbu kanunun alâkadâr olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	924,928,1167